

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmvla Caietani

Cajetan, Thomas

Antverpiae, 1575

Mali alicuius actum permittere quando sit peccatum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41716

medicinæ, vel personæ puniendæ, vel boni cõmunis. Et propterea quando comminata pœna cessaret habere rationem vtriusque medicinæ, non teneretur quis ex vinculo iuramenti ad implendum iuratum comminationem. Quando autem hoc accidat, relinquitur iudicio prudentiæ, quæ est circa singularia occurrentia. Ex his autem habes, quare mater quæ iuravit verberare filium, aut dominus qui iuravit verberare seruum, & postea parceret (vel ne turbet pacem domus: vel quia amplius nõ opus est medicina talis pœnæ, & breuiter quia iudicat melius esse vt parcat) non teneretur ad implendam comminationem iuratum. Et sic de similibus.

De periurio autem largè sumpto (hoc est quum absque necessitate iuravit super veritate constat veniale tantum peccatum esse, periculosum tamen peccatum est si sit frequens, scriptum est enim: Iurationi non assuescat os tuum: multi enim sunt casus in illa.

Mali alicuius actum permittere quando sit peccatum.

Permissio ex suo genere peccatum non est: vt patet ex hoc quod Deo conuenit permittere mala culpæ, quæ sunt mala, & propterea tunc tantum peccatum est quando absque rationabili causa fit. Est autem rationabilis causa permissionis, vel vitatio maioris mali (sicut meretricium permittitur, ne ciuitas adulteriis & incestibus repleatur) vel deductio maioris boni: sicut Petrus præsumptuosus permissus est labi in negatione Christi, & periurium, vt esset humilior. Vnde superiori qui potest obuiare ne subditus peccet, & sine rationabili causa non obuiat peccat. Et similiter qui potest punire, & sine rationabili causa permittit impunitos peccat. Quando autem mortaliter vel venialiter oportet ex singularibus occurrentiis

currentis considerare & iudicare in eo qui vigilare studet super gregem suam . De illo autem cui cura non est an oves errent non oportet sollicitum esse quia iam iudicatus est.

Actus permutationis potest tribus concurrentibus esse vitiosus.

Permutatio illicita est tripliciter . Primò ex communibus, si iniusta est, puta quia non seruatur æqualitas rei ad rem : & similiter si cum fraude aut dolo fiat. Secundò ex materia repugnante: vt si permulentur spiritalia, quasi æstimata pretio aliquo. Tertiò, ex materia prohibita, seu limitata est iure humano. Et hæc ponitur triplex. scilicet mancipia Ecclesiæ, quæ permutari si debeant, oportet seruari quæ de illis iura disponunt . Serui fugitiui quandiu in fuga sunt, qui prohibentur permutari . Et tertiò beneficia ecclesiastica: quæ licitè non permutantur cõmuniter: aut si pacta firmanur sine autoritate superioris, aut si fiat sine autoritate superioris, aut detur aliquid temporale pro spiritali, aut omnibus his seruatis, si permutando nulla cura est cui Christi oves committantur. Et hoc coram Deo est crimen maximum.

Sententia vel opinioni propriæ pertinaciter inherens peccare potest.

Pertinacia (qua homo in propria perseuerat sententia plus quàm oportet) peccatum est: vtpote, à recta ratione dissonans . Oportet autem secundum subiectam materiam iudicare an sit mortale vel veniale peccatũ. Nam si pertinax quis est circa plantandam arborem, aut aliquid eiusmodi. hoc non perniciosum est, sed veniale. Si autè circa aliquid perniciosum (vt sunt ea quæ sunt fidei, & quæ nocet homini)

mortale